

κολόνα

κολόνα, η, ουσ. [<ιταλ. colonna], η κολόνα. **1.** οτιδήποτε έχει τη μορφή κολόνας: «κοίτα τη δεξιά κολόνα της σελίδας || χωριστήκαμε σε τρεις κολόνες και περιμέναμε τη σειρά μας». **2.** οτιδήποτε υποστηρίζει, στηρίζει κάτι: «κολόνα της δημοκρατίας είναι το Σύνταγμα». (Λαϊκό τραγούδι: γεια σου, Περαιά αθάνατε της εργατιάς **κολόνα**, Πασαλιμάνι, Κοκκινιά, Καμίνια, Δραπετσώνα). **3.** στον πλ. **οι κολόνες** (βλ. λ.).

- έμεινα κολόνα, βλ. συνηθέστ. έμεινα στήλη άλατος, λ. στήλη·

- κολόνα κολόνα, **α.** προχωρώντας με δυσκολία, παραπατώντας, ιδίως λόγω μέθης: «κάθε βράδυ που φεύγει απ' την ταβέρνα, παίρνει κολόνα κολόνα το δρόμο για το σπίτι του». (Τραγούδι: και ξεκινώντας τα βράδια **κολόνα κολόνα** να κοιμηθούμε πηγαίνουμε στον Παρθενώνα). **β.** προχωρώντας αργά αργά και με προφυλάξεις: «μόλις βγήκαν οι άλλοι απ' το μπαράκι, τους πήρε στο ξοπίσω κολόνα κολόνα». Συνών. τοίχο τοίχο·

- κολόνα πάγου, ειδικό κομμάτι πάγου σε κατάλληλο μέγεθος και σχήμα, που το χρησιμοποιούσαν παλιότερα στις παγωνιέρες, η παγοκολόνα: «κάθε μέρα ο παγοπώλης άφηνε έξω απ' την πόρτα του σπιτιού μας δυο κολόνες πάγου»·

- κολόνα του σπιτιού, ο άντρας, ο σύζυγος, ο πατέρας ως στήριγμα της οικογένειας: «απ' τη μέρα που χάσαμε την κολόνα του σπιτιού μας, ζούμε μέσα στην ανασφάλεια και στο φόβο». (Λαϊκό τραγούδι: τι πόνους κρύβει μες την καρδιά του το μαρτυράνε τ' άσπρα μαλλιά του, **του σπιτιού κολόνα** είναι ο πατέρας, σαν το βράχο στέκει σ' ό,τι κι αν συμβεί).

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας